

IZABELA LIGENZA *

Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Polska

KANAŁY KOMUNIKACYJNE JAKO ŹRÓDŁO INFORMACJI O ZAGROŻENIACH I OBOSTRZENIACH ZWIĄZANYCH Z PANDEMIĄ COVID-19

COMMUNICATION CHANNELS AS A SOURCE OF INFORMATION ABOUT THREATS AND
RESTRICTIONS RELATED TO THE COVID-19 PANDEMIC

ABSTRAKT: W artykule w syntetyczny sposób przedstawiono kanały komunikacyjne, które są źródłem informacji o zagrożeniach i obostrzeniach związanych z pandemią COVID-19. Autor dokonał deskrypcji poszczególnych kanałów komunikacyjnych i wskazał rolę jaką pełnią w informowaniu społeczeństwa o aktualnych postępkach w walce z pandemią. Kanałów komunikacyjnych jest bardzo dużo, ale nie każdy z nich trafia do konkretnego odbiorcy z konkretną informacją. Szczegółowa analiza poszczególnych kanałów informacyjnych jest pierwszym etapem do poznania *spiritus movens* na temat wirusa SARS-CoV-2. Podjęta tematyka niewątpliwie przyczyni się do dalszych badań¹ nad źródłami kanałów komunikacji w związku z pandemią oraz posłuży do zwiększenia bezpieczeństwa² obywateli poprzez dostęp do źródeł informacji o zagrożeniach i obostrzeniach.

SŁOWA KLUCZOWE: kanały komunikacyjne, zagrożenie, pandemia, COVID-19

---

* Izabela Ligenza, AWF University, Katowice, Poland

<https://orcid.org/0000-0001-7166-5227> izabela.ligenza@doktorant.wsb.edu.pl

Copyright (c) 2021 Izabela LIGENZA. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

¹ Szerzej, A. Czupryński, B. Wiśniewski, J. Zboina, *Bezpieczeństwo. Teoria–Badania–Praktyka*, CNBOP -PIB, Józefów 2015.

² Szerzej, *Współczesne postrzeganie bezpieczeństwa*, K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, T. Wojtuszek (red. nauk.), Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2007.

ABSTRACT: The article presents in a synthetic way communication channels which are the source of information about threats and restrictions related to the COVID-19 pandemic. Author wrote a description of individual communication channels and indicated their role in informing the public about current progress in fight with the pandemic. There are many communication channels, but not all of them reach a specific recipient with specific information. The first step to know *spiritus movens* about the SARS-CoV-2 virus is a detailed analysis of individual news channels. Discussed topic will undoubtedly contribute to further research on the sources of communication channels in connection with the pandemic and will serve to increase the security of citizens through access to sources of information about threats and restrictions.

KEYWORDS: threat, communication channels, pandemic, COVID-19

WPROWADZENIE

Trudno nie zgodzić się z Bernardem Wiśniewskim, który uważa, że „w dzisiejszym świecie, bezpieczeństwo rozumiane jedynie jako brak zagrożeń, nie ma stanowić wyłącznie gwarancji fizycznego przetrwania, lecz równocześnie zapewnić realizację minimum pozostałych potrzeb społecznych. Dlatego też tak istotne wydaje się szerokie pojmowanie bezpieczeństwa”³. Obecnie owo bezpieczeństwo zostało zagrożone⁴ przez pandemię wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Pandemia to z kolei epidemia występująca na dużych obszarach globu (w licznych krajach i na wielu kontynentach) i zwykle charakteryzująca się wysoką zapadalnością⁵. Epidemia natomiast to wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących⁶. Wracając do przeszłości, możemy zgodnie stwierdzić, że zarówno zjawisko epidemii, jak i pandemii już występowało w niektórych miejscach na świecie⁷. Do najbardziej znanych z pewnością należą dżuma, tzw. „czarna śmierć” z XIV wieku oraz grypa tzw. „hiszpanka” z XX wieku.

---

³ B. Wiśniewski, *Bezpieczeństwo w teorii i badaniach naukowych*, WSPol, Szczytno 2011, s. 15.

⁴ Zob. R. Socha, *Współczesne postrzeganie zagrożeń* [w:] J. Stawnicka, B. Wiśniewski, R. Socha, (red.), *Zarządzanie kryzysowe: teoria, praktyka, konteksty, badania*, Szczytno 2011; R. Socha, *Bezpieczeństwo i zagrożenia – wzajemne relacje*, [w:] B. Kaczmarczyk, A. Wawrzusiszyn (red.), *Wybrane aspekty badań nad bezpieczeństwem*, Ełk 2014.

⁵ J. Konieczny, *Bezpieczeństwo zdrowia publicznego w zagrożeniach epidemiologicznych*, Nowiny nauki o bezpieczeństwie, e-biuletyn Nr 1(1) 2020, Poznań 2020, s. 11.

⁶ Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, 2112, 2401, z 2021 r. poz. 159, 180, 255 t.j.).

⁷ Szerzej: R. Socha, *Działania Policji w zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi*, Warszawa 2020.

Obie pandemie zapisały się na kartach historii jako te, które pochłonęły wiele ludzkich istnień (dżuma, ilość ofiar śmiertelnych: 75-200 mln, grypa, tzw. „hiszpanka”: 21-100 mln)⁸.

Celem niniejszego artykułu jest deskrypcja aktualnych kanałów komunikacyjnych, które informują o zagrożeniach i obostrzeniach związanych z pandemią COVID-19. Przedmiot badań stanowi rozpoznanie kanałów komunikacyjnych, jako źródła aktualnych informacji o koronawirusie. Problem badawczy został sformułowany w postaci pytania: Jak pandemia COVID-19 wpłynie na postrzeganie kanałów komunikacyjnych, jako źródeł rzetelnej informacji?

KANAŁY KOMUNIKACYJNE JAKO ŹRÓDŁO INFORMACJI O WIRUSIE SARS-COV-2

„Kanał komunikacji jest to sposób, w jaki treść ma zostać przekazana. Może mieć on charakter werbalny, przy czym znaczenie ma tu również forma (np. intonacja głosu, kształt lub wielkość liter, itd.) lub niewerbalny (wówczas chodzi o gesty – fizyczne sygnały ciała). Komunikat dociera do odbiorcy. Od jego możliwości percepcyjnych zależy dekodowanie, czyli interpretacja otrzymanej informacji”⁹. W dobie pandemii COVID-19 ogromną rolę pełnią kanały komunikacyjne, ponieważ to dzięki nim, każdego dnia, w różnych miejscach na świecie każdy ma dostęp do informacji na temat pandemii. Informacje może czerpać zarówno z portali rządowych, środków masowego przekazu, instytucji państwowych czy też organizacji światowych.

Od momentu pojawienia się pierwszego oficjalnie potwierdzonego przypadku zarażenia wirusem SARS-CoV-2 w chińskim mieście Wuhan w prowincji Hubei świat wykorzystał wszelkie możliwe kanały komunikacyjne do namierzenia informacji na temat tego koronawirusa. W wyniku przeprowadzonych badań przyjęto kilka najważniejszych kanałów komunikacyjnych, które są źródłem informacji na temat pandemii COVID-19. W dalszej części artykułu zostały przedstawione poszczególne kanały komunikacyjne i ich rola w komunikowaniu zagrożeń i obostrzeń związanych z wirusem SARS-CoV-2.

ŚWIATOWA ORGANIZACJA ZDROWIA (WORLD HEALTH ORGANIZATION-WHO)

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) to organizacja działająca w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) zajmująca się ochroną zdrowia. Siedziba WHO znajduje się w Genewie.

---

⁸ B. Michailiuk, *Broń biologiczna, bioterroryzm – nowe oblicze uspiętego zagrożenia. Implikacje w dobie pandemii COVID-19*, Wiedza Obronna, Warszawa 2020, Tom 273 nr 4.

⁹ J. Bolek, *Efektywne wykorzystywanie klasycznych i nowoczesnych narzędzi komunikacji wewnętrznej przez przedsiębiorstwo*, Zarządzanie kapitałem intelektualnym w organizacji inteligentnej, (Red.) W. Harasim, Wyższa Szkoła Promocji, Warszawa 2012.

Konstytucja WHO weszła w życie 7 kwietnia 1948 r. i obecnie w tym dniu obchodzimy co roku Światowy Dzień Zdrowia¹⁰. Podstawowe założenia WHO są następujące, poniżej kilka z nich:

- zdrowie to stan pełnego fizycznego, psychicznego i społecznego dobrostanu, a nie tylko brak choroby lub kalectwa,
- korzystanie z najwyższego osiągalnego poziomu zdrowia jest jednym z podstawowych praw każdej istoty ludzkiej, bez względu na rasę, religię, przekonania polityczne, warunki ekonomiczne czy społeczne,
- zdrowie wszystkich narodów ma fundamentalne znaczenie dla osiągnięcia pokoju i bezpieczeństwa i zależy od jak najpełniejszej współpracy jednostek i państw¹¹,
- rządy ponoszą odpowiedzialność za zdrowie swoich narodów, które może być zaspokojone jedynie poprzez zapewnienie odpowiednich środków zdrowotnych i socjalnych¹².

Mając na uwadze powyższe założenia WHO na bieżąco informuje o wszystkich aspektach związanych z chorobą COVID-19. Od porad dla społeczeństwa, pracowników służby zdrowia i administratorów, o wskazówkach technicznych COVID-19, badaniach i raportach i przede wszystkim o szczepionkach¹³. Podczas sytuacji kryzysowych, takich jak pandemia COVID-19, jedną z najważniejszych ról WHO jest gromadzenie danych i badań z całego świata, ich ocena, a następnie doradzanie krajom, jak reagować. Zespoły WHO współpracują z ekspertami z całego świata, aby opracować wytyczne dotyczące koronawirusa. Eksperci wspólnie przeglądają raporty, badania, prezentacje według krajów, analizują trendy, konsultują się z kolejnymi grupami ekspertów, a następnie uzgadniają najlepsze podejście. Poradnik jest przeznaczony dla decydentów w dziedzinie zdrowia, którzy dostosowują informacje do swojego kraju i kontekstu. Wraz z pojawieniem się nowej wiedzy naukowej dokumenty są aktualizowane. Od stycznia 2020 roku WHO opublikowała ponad 100 dokumentów dotyczących COVID-19. Spośród nich ponad połowa to szczegółowe wytyczne techniczne, jak znajdować i testować przypadki, jak zapewnić bezpieczną i odpowiednią opiekę ludziom w zależności od ciężkości choroby, jak śledzić i poddawać kwarantannie osoby mające

---

¹⁰ Światowa Organizacja Zdrowia, <https://www.who.int/about/who-we-are>, „Kim jesteśmy” (dostęp: 06.04.2021).

¹¹ Szerzej, P. Lubiewski, *Bezpieczeństwo państwa – reminiscencje*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona i Legnicy, Legnica 2020, nr 34(1)/2020, s. 52-54.

¹² Konstytucja Światowej Organizacji Zdrowia, Porozumienie zawarte przez Rządy reprezentowane na Międzynarodowej Konferencji Zdrowia i Protokół dotyczący Międzynarodowego Urzędu Higieny Publicznej, podpisane w Nowym Jorku dnia 22 lipca 1946 r. (Dz.U. 1948 nr 61 poz. 477).

¹³ Światowa Organizacja Zdrowia <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>, „Choroba koronawirusa (COVID-19)” (dostęp: 06.04.2021).

kontakt z osobą zarażoną, jak zapobiegać przenoszeniu wirusa pomiędzy ludźmi, jak chronić pracowników służby zdrowia i jak pomagać społecznościom we właściwym reagowaniu¹⁴.

WHO dociera do ludzi z informacją o wirusie SARS-CoV-2 m.in. poprzez Internet, media społecznościowe, konferencje, kursy online dla służby zdrowia i ludzi na pierwszej linii walki z wirusem, tworząc krótkie filmy edukacyjne czy też praktyczny podręcznik na temat choroby COVID-19. Tu należy wspomnieć, że dla Głównego Inspektoratu Sanitarnego, WHO jest źródłem informacji na temat wirusa SARS-CoV-2.

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY (GIS)

Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej¹⁵, podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia. Inspekcja kierowana jest przez Głównego Inspektora Sanitarnego będącego centralnym organem administracji rządowej. Swoje zadania Główny Inspektor Sanitarny wykonuje przy pomocy Głównego Inspektoratu Sanitarnego, centralnego urzędu administracji rządowej, którego organizację określa statut nadany w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Niniejsza instytucja została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Wykonywanie ww. zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej¹⁶.

Od momentu pojawienia się pierwszych wzmianek na świecie o koronawirusie, GIS na swojej stronie internetowej na bieżąco informuje o aktualnej sytuacji związanej z rozprzestrzenianiem się

---

¹⁴ Światowa Organizacja Zdrowia, <https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/a-guide-to-who-s-guidance>, „Przewodnik po wytycznych WHO dotyczących COVID-19” (dostęp: 06.04.2021).

¹⁵ Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 t.j.).

¹⁶ *Ibidem*.

wirusa SARS-CoV-2 w Polsce. Liczne wiadomości związane z zaleceniami, ostrzeżeniami są cyklicznie udostępniane społeczeństwu. Na początku 2020 roku były to wiadomości dotyczące objawów, gdzie mogliśmy się dowiedzieć, że „koronawirus SARS-CoV-2 wywołuje chorobę o nazwie COVID-19. Choroba objawia się najczęściej gorączką, kaszlem, dusznościami, bólami mięśni, zmęczeniem. Ciężki przebieg choroby obserwuje się u ok.15-20% osób. Do zgonów dochodzi u 2-3% osób chorych”¹⁷. Innym razem otrzymywaliśmy wskazówki dotyczące skutecznego dezynfekowania rąk wraz z plakatem informacyjnym, który do tej pory znajduje się w wielu miejscach publicznych, jak i zakładach pracy¹⁸. Istotną kwestią w walce z koronawirusem była konieczność zakładania maseczek na twarz przez obywateli. GIS w tej kwestii również wyszedł naprzeciw i udostępnił plakat obrazujący jak prawidłowo nałożyć i zdjąć maseczkę¹⁹. Obecnie instytucja skupia się na przekazywaniu na bieżąco raportów na temat liczby zakażeń, liczby kwarantann oraz liczby wywiadów epidemiologicznych²⁰. Jest dla społeczeństwa i zakładów pracy bazą, z której czerpią aktualne informacyjne na temat pandemii COVID-19.

RZĄDOWE CENTRUM BEZPIECZEŃSTWA (RCB)

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB) jest państwową jednostką budżetową powołaną na podstawie art. 10. ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym²¹ oraz Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 roku w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa²². RCB podlega Prezesowi Rady Ministrów, którą kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów. Centrum zapewnia obsługę Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, Zespołu i ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawach zarządzania kryzysowego, Zespołu do spraw Incydentów Krytycznych oraz pełni funkcję krajowego centrum zarządzania kryzysowego. Do podstawowych zadań RCB należy dokonywanie pełnej analizy zagrożeń, w oparciu o dane uzyskiwane ze wszystkich możliwych

---

¹⁷ Główny Inspektorat Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/nowy-koronawirus-sars-cov-2--zalecenia>, „Nowy koronawirus SARS-Cov-2 – zalecenia” (dostęp: 06.04.2021).

¹⁸ Główny Inspektorat Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/jak-skutecznie-dezynfekowac-rece>, „Jak skutecznie dezynfekować ręce” (dostęp: 06.04.2021).

¹⁹ Główny Inspektorat Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-maseczke>, „Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć maseczkę” (dostęp: 06.04.2021).

²⁰ Główny Inspektor Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/informacja-glownego-inspektora-sanitarnego-na-temat-aktualnych-danych-dotyczacych-dzialan-przeciwepidemicznych16>, „Informacja Głównego Inspektora Sanitarnego na temat aktualnych danych dotyczących działań przeciwepidemicznych” (dostęp: 06.04.2021).

²¹ Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856, z 2021 r. poz. 159 t.j.).

²² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (Dz.U. 2011 nr 86 poz. 471).

„ośrodków kryzysowych” funkcjonujących w ramach administracji publicznej oraz w oparciu o dane od partnerów międzynarodowych. Ponadto do zadań RCB należy opracowywanie optymalnych rozwiązań pojawiających się sytuacji kryzysowych, a także koordynowanie przepływu informacji o zagrożeniach²³.

Pozostałe zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa to:

- stworzenia katalogu zagrożeń²⁴,
- monitorowanie zagrożeń,
- uruchamianie procedur zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym,
- realizacja zadań planistycznych i programowych z zakresu zarządzania kryzysowego²⁵ i ochrony infrastruktury krytycznej,
- nadzór nad spójnością procedur reagowania kryzysowego,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń i ćwiczeń z zakresu zarządzania kryzysowego,
- realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania, zapobiegania i likwidacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym²⁶,
- współpraca międzynarodowa, szczególnie z Organizacją Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) i Unią Europejską (UE) w ramach zarządzania kryzysowego²⁷.

12 grudnia 2018 roku weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo telekomunikacyjne²⁸, która zawiera przepisy regulujące jego funkcjonowanie. Alert RCB to system SMS-owego powiadamiania ludności o zagrożeniach. Jest wykorzystywany tylko w sytuacjach nadzwyczajnych, wtedy, gdy występuje naprawdę duże prawdopodobieństwo bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia na znaczącym obszarze. Alert RCB powstaje na podstawie informacji o potencjalnych zagrożeniach otrzymywanych z ministerstw, formacji np. policji, straży pożarnej, straży granicznej²⁹, urzędów i instytucji centralnych np. Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz urzędów wojewódzkich.

---

²³ Szerzej, P. Lubiewski, A. Drózd, *Zagrożenie – rozważania na gruncie teorii*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, Legnica 2020, nr 34(1)/2020, s. 79-83.

²⁴ Szerzej, B. Wiśniewski, G.S. Sander, *Zagrożenie, kryzys i sytuacja kryzysowa – jako uwarunkowania życia współczesnego człowieka*, Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza, Nr 41, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy, Józefów 2016, s. 13-18.

²⁵ Szerzej, B. Kogut, P. Lubiewski, *Management and coordination of rescue activities*, Bulletin of Lviv State University of Life Safety, Nr 17, Lwów 2018, s. 68-73.

²⁶ Szerzej, *Terroryzm: diagnoza, zadania administracji publicznej w przeciwdziałaniu zjawisku*, K. Jałoszyński, B. Wiśniewski (red. nauk.), Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2007.

²⁷ Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, <https://rcb.gov.pl/o-rcb/>, „O RCB” (dostęp: 06.04.2021).

²⁸ Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1118).

²⁹ Szerzej, P. Lubiewski, *The Evolving Protection of Borders of the Reborn Second Republic of Poland*, Internal Security, Nr 2018/1/2, Wyższa Szkoła Policji, Szczytno 2018, s. 53-56.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu monitoruje sytuację pod kątem wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń i w razie potrzeby uruchamia Alert³⁰. Od momentu pojawia się w Polsce zagrożenia epidemiologiczne o różnego rodzaju obostrzeniach, czasie ich trwania i zaleceniach dowiadujemy się z treści SMS-a wysłanego do polskich obywateli na ich telefony komórkowe. W alercie dotyczącym wirusa SARS-CoV-2 znajduje się również link do źródła informacji na temat zagrożenia³¹. Obywatele są na bieżąco informowani o aktualnej sytuacji w kraju poprzez komunikaty zamieszczane na stronie RCB oraz poprzez wiadomości SMS.

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Rada Ministrów (Rząd), wykonuje ustanowione dla niej w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawach zadania i kompetencje, rozpatruje sprawy i podejmuje rozstrzygnięcia na posiedzeniach, rozstrzyga poszczególne sprawy w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk (drogą obiegową). Organizację i tryb swojej pracy Rada Ministrów określa w regulaminie³². Za pośrednictwem oficjalnej strony Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz mediów społecznościowych są publikowane na bieżąco informacje na temat wirusa SARS-CoV-2. Pierwsza informacja na temat koronawirusa pojawiła się na stronie Rządu 2 lutego 2020 roku, gdzie Szef Rządu i podległe mu służby przedstawili działania, mające na celu ochronę Polaków przed wirusem. Padło wówczas zapewnienie, że wszystkie zalecane przez WHO procedury zabezpieczenia sanitarno-epidemiologicznego zostały w Polsce wdrożone z dużym wyprzedzeniem przed ogłoszeniem alertu WHO oraz polskie służby są bardzo dobrze przygotowane na pojawienie się go w Polsce³³. Od tego czasu na stronie Rządu pojawiają się regularnie aktualne informacje na temat działań, jakie podejmuje Rząd w walce z pandemią COVID-19. Od zaleceń, informacji dla przedsiębiorców o tarczy antykryzysowej, informacji na temat zasiłków, informacji o wprowadzeniu lub odejściu od konkretnych obostrzeń po bieżące informacje na temat szpitali, liczby chorych i sposobach radzenia z kolejnymi problemami, wynikającymi z pandemii. Po każdej konferencji prasowej Rządu są publikowane informacje z

---

³⁰ Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, <https://rcb.gov.pl/alertrcb/>, „#ALERTRCB” (dostęp: 06.04.2021).

³¹ Alert RCB jest komunikatem jasnym, prostym i w przypadku alertów o wirusie SARS-CoV-2 podaje również link do źródła informacji. W związku z kolejnymi obostrzeniami związanymi z dużą liczbą zachorowań w całym kraju zostały wprowadzone kolejne obostrzenia. Treść alertu wysłanego w dniu 27.03.2021 r. brzmiała następująco: Uwaga! Od soboty (27/03) zmiany w zasadach bezpieczeństwa. #ZostanWDomu Więcej: <https://www.gov.pl/zmiany-od-27-marca>, <https://rcb.gov.pl/alert-rcb-zaostrzone-zasady-bezpieczenstwa-w-calym-kraju/>, „ALERT RCB – zaostrzone zasady bezpieczeństwa w całym kraju” (dostęp: 06.04.2021).

³² Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U.2021.0.178 t.j.).

³³ Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/premier/premier-eliminujemy-mozliwosci-pojawienia-sie-i-rozprzestrzeniania-koronawirusa-w-polsce>, „Premier: Eliminujemy możliwości pojawienia się i rozprzestrzeniania koronawirusa w Polsce” (dostęp: 06.04.2021).

aktualnymi obostrzeniami i listą branż, instytucji, których dotyczą celem zakomunikowania ich do publicznej wiadomości. Nie inaczej było również 25 marca 2021 roku, kiedy po konferencji prasowej związanej z wyraźnym wzrostem zakażeń, któremu towarzyszyła zwiększona liczba zajętych łóżek oraz respiratorów i przede wszystkim wzrost liczby zgonów, Rząd wprowadził od 27 marca 2021 roku do 9 kwietnia 2021 roku kolejne obostrzenia³⁴. Oficjalna strona Kancelarii Prezesa Rady Ministrów jest źródłem informacji na temat działań Rządu w czasie pandemii.

ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU (MEDIA)

Współczesne media nazywane również środkami masowego przekazu mają wiele oblicz. Zaliczamy do nich radio, prasę, telewizję i Internet, ale w ich skład wchodzi także książki, filmy oraz muzyka. Media mają realne możliwości, aby kształtować społeczeństwo w kontekście politycznym, informacyjnym czy edukacyjnym. Violetta Tanaś i Wojciech Welskop zauważają, że „we współczesnym świecie możliwości, jakie dają przekazy medialne są niewyobrażalne. Mogą one wpływać zarówno na codzienne życie człowieka, jego zdrowie czy edukację. Moc mass mediów jest dziś nieograniczona”³⁵. Mając na uwadze powyższe można zrozumieć, jak wiele informacji dociera do obywateli na całym świecie za pomocą środków masowego przekazu. Bez względu na rodzaj mediów, z jakich czerpiemy wiedzę na temat wirusa SARS-CoV-2, to jedyny nośnik informacji, gdzie społeczeństwo niestety otrzymuje różne informacje na ten sam temat zależne od rodzaju stacji telewizyjnej, radiowej i czy też stron internetowych. Niemniej jednak pełnią zasadniczą rolę w informowaniu społeczeństwa o bieżących kwestiach związanych z pandemią na świecie. Serwisy informacyjne zostały zdominowane przez nowe wiadomości dotyczące koronawirusa i jego skutków. Michał Chlebowski zaznacza, że „kilkudziesięcioprocentowe wzrosty wyników oglądalności najważniejszych polskich programów informacyjnych dowodzą, że odbiorcy zaczęli intensywnie szukać aktualnych informacji o chorobie. Dziennikarze stanęli przed wyzwaniem odpowiedzialnego i rzetelnego informowania o zagrożeniach wynikających z pandemii. W tej sytuacji nie można sobie pozwolić ani na podsycanie emocji czy sianie paniki, ani na dawanie fałszywej nadziei. Podanie informacji niesprawdzonej, opieranie się na wątpliwych ekspertach, epatowanie cierpieniem czy

---

³⁴ Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/koronawirus/od-27-marca-zmiany-w-zasadach-bezpieczenstwa>, „Od 27 marca zmiany w zasadach bezpieczeństwa – zamknięte przedszkola i salony fryzjerskie oraz nowe limity osób w sklepach i kościołach” (dostęp: 06.04.2021).

³⁵ V. Tanaś, W. Welskop, *Mass media we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu, Łódź 2019, s.7

promowanie niewłaściwych postaw społecznych może wywoływać ogromne konsekwencje”³⁶. Nie ulega wątpliwości, iż praca dziennikarza w dobie pandemii nie jest łatwa, ale „rolą dziennikarzy jest przeprowadzenie społeczeństwa przez czas zamętu. To media muszą w przystępny sposób wyjaśnić, co się dzieje: czym jest nowy wirus? Jakie są objawy choroby? Jak się można zarazić? Czy są szczepionki i leki? Równocześnie obok upowszechniania podstawowych informacji, dziennikarze muszą pytać, jak działa państwo? Czy służba zdrowia jest przygotowana? Ile osób może zachorować? Jakie kroki podejmuje rząd? Co robią rządy innych krajów? Ile to będzie kosztować? Ile osób straci pracę?”³⁷. Na te pytania społeczeństwo każdego dnia ma udzielaną odpowiedź. Dużą rolę w przekazie informacji na temat pandemii mają również lokalne media, które w obecnych czasach są źródłem informacji szczegółowej na temat sytuacji pandemicznej w danej społeczności.

KAMPAANIA INFORMACYJNA

Według Urszuli Gołaszewskiej-Kaczan „kampania społeczna jest formą działań społecznie zaangażowanych organizacji, obok akcji czy programu społecznego. Jest to medialna kampania realizowana najczęściej przy współpracy różnych podmiotów, mająca na celu rozwiązanie jakiegoś problemu społecznego, promocję wartości lub zmianę postaw; umożliwia różne typy wsparcia – finansowe, rzeczowe, usługowe. Zwykle angażuje różnych interesariuszy i powinna być silnie promowana”³⁸. Iwona Kuraszko uważa, że „z punktu widzenia modeli komunikacji można wyróżnić kampanię społeczną: informacyjną (celem kampanii jest pozyskanie opinii publicznej przez informowanie, a nie perswazję, istotą zdaje się być nagłośnienie np. problemu, aby ludzie zaczęli się nim interesować) [...]”³⁹. Z tego rodzaju kanału komunikacyjnego skorzystał Rząd. 15 września 2020 roku na stronie Rządu pojawił się komunikat dotyczący kampanii informacyjnej „Bezpieczni w czasie epidemii”. To projekt, przygotowany w odpowiedzi na obecne potrzeby pacjentów, który podpowiada, jak bezpiecznie żyć w czasie COVID-19. Za emisję cyklu filmów edukacyjnych był odpowiedzialny Narodowy Fundusz Zdrowia. Każdy z filmów dotyczył innej sfery życia, na którą wpłynęła epidemia⁴⁰. 5 stycznia 2021 roku Ministerstwo Zdrowia rozpoczęło kampanię informacyjną

---

³⁶ M. Chlebowski, *Media w czasie pandemii. O etycznych wyzwaniach dziennikarza czasów kryzysu*, „Dyskurs i Dialog” Toruń 2020, s. 39

³⁷ *Ibidem*.

³⁸ U. Gołaszewska-Kaczan, *Zaangażowanie społeczne przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2009, s. 108-109.

³⁹ I. Kuraszko, *Nowa komunikacja społeczna wyzwaniem odpowiedzialnego biznesu*, Difin, Warszawa 2010, s. 113-114.

⁴⁰ Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/uw-kujawsko-pomorski/kampania-informacyjna-nfz>, „Kampania informacyjna NFZ” (dostęp: 06.04.2021).

#SzczepimySię na temat szczepień przeciwko COVID-19. Na przygotowanej specjalnie stronie internetowej, obywatele mogą znaleźć informację na temat: jak powstawała szczepionka, czy każdy może ją przyjąć, gdzie się zgłosić, aby się zaszczepić⁴¹. Natomiast 23 lutego 2021 roku Rząd ogłosił, że w Narodowym Programie Szczepień, przyjętym przez Rząd w grudniu 2020 roku, wskazano, że konieczna jest szeroka kampania informacyjna zwiększająca świadomość Polaków odnośnie szczepień przeciw COVID-19. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, aby osiągnąć ten cel, zaplanowała wielomiesięczną kampanię informacyjną pod hasłem #SzczepimySię⁴². Reklamy pojawiają się nie tylko w telewizji, Internecie, ale również w radio czy też mediach społecznościowych. W kampaniach informacyjnych często biorą udział znane osoby, np. aktorzy.

APLIKACJE NA TELEFON

Od momentu ogłoszenia stanu pandemii, Rząd wszelkimi możliwymi sposobami stara się informować obywateli o wszystkim co jest związane z koronawirusem. Na samym początku jedyną formą kontroli obywateli przebywających na kwarantannie był przyjazd patrolu policji do miejsca pobytu osób objętych kwarantanną. O ile na początki pandemii, gdzie liczba osób przebywających na kwarantannie była niewielka, to na chwilę obecną liczba osób chorych i liczba osób objętych izolacją i kwarantanną jest tak duża, że gdyby nie została wprowadzona do powszechnego użytku aplikacja na telefon, to zabrakłoby z pewnością funkcjonariuszy, którzy kontrolowaliby obywateli.

Na chwilę obecną Rząd przygotował 2 aplikacje mobilne: pierwsza z nich to kwarantanna domowa, natomiast druga STOP COVID - *ProteGo Safe*. Kwarantanna domowa to aplikacja, która ułatwia i usprawnia przeprowadzenie obowiązkowej kwarantanny w warunkach domowych, a STOP COVID - *ProteGo Safe* to aplikacja, która skutecznie pomaga w ograniczaniu rozprzestrzeniania się koronawirusa. Działa w oparciu o technologię *Bluetooth*, nie korzysta z żadnych danych użytkowników. Aplikacja działa w ten sposób, że monitoruje nasze otoczenie w poszukiwaniu innych urządzeń, na których jest zainstalowana. Zapamiętuje każde spotkanie, które trwało więcej niż 15 minut i odbyło się w odległości poniżej 2 metrów. Jeśli któryś z użytkowników zachoruje to pozostali, z którymi miał kontakt w ciągu ostatnich 14 dni, otrzymają powiadomienie. Dzięki temu systemowi

---

⁴¹ Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/nck/szczepimysie-kampania-informacyjna-ministerstwa-zdrowia>, „#SzczepimySię kampania informacyjna Ministerstwa Zdrowia” (dostęp: 07.04.2021).

⁴² Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/premier/chcemy-sie-szczepic-profesjonalna-i-szeroko-zakrojona-kampania-rzadu-przynosi-dobre-efekty>, „Chcemy się szczepić! Profesjonalna i szeroko zakrojona kampania rządu przynosi dobre efekty” (dostęp: 06.04.2021).

użytkownicy będą mogli ochronić siebie i innych⁴³. Ten rodzaj środka komunikacji to odpowiedź na nowe technologie i wymogi społeczeństwa, które oczekuje konkretnych i zdecydowanych działań w oparciu o nowe rozwiązania.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

„Terminem media społecznościowe określamy najczęściej zbiór narzędzi opierających się na mediach internetowych oraz technologiach mobilnych, które umożliwiają wymianę informacji w formie interaktywnego dialogu pomiędzy użytkownikami, pomijając przy tym ograniczenia związane m.in. z miejscem zamieszkania”⁴⁴. Andreas Marcus Kaplan i Michael Haenlein definiują media społecznościowe jako „grupę aplikacji, opartych w sposób technologiczny oraz ideologicznych na założeniach Web 2.0 i umożliwiających tworzenie i wymianę treści, które są generowane przez użytkowników”⁴⁵. W związku z tym, że media społecznościowe są dostępne całą dobę, to uzyskanie dostępu do informacji na temat pandemii nie stanowi dla użytkowników żadnego problemu. Do mediów społecznościowych należą między innymi: Facebook, Instagram, Twitter czy You Tube, które każdego dnia zrzeszają miliony użytkowników. Należy tutaj zaznaczyć, że media te mają ogromne zasięgi, a co za tym idzie kampanie informacyjne, wiadomości zarówno z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, mediów czy też informacje o nowych aplikacjach na telefon trafią bezpośrednio do użytkowników mediów społecznościowych. Te kanały komunikacyjne są ważnym źródłem uzyskania informacji o zagrożeniach czy też obostrzeniach, ponieważ w przeciwieństwie do wiadomości telewizyjnych czy też radiowych nie są dostępne o określonej godzinie, ale cały czas. I tutaj podobne, jak w przypadku mediów, może zaistnieć taka sytuacja, że ta sama wiadomość będzie w różny sposób przekazana, w zależności od nadawcy, adresata i rodzaju mediów społecznościowych. Niemniej jednak, nie umniejszając roli mediów społecznościowych w dobie pandemii COVID-19, należy stwierdzić, że są ważną kanałem komunikacyjnym.

PODSUMOWANIE

„Współczesne i prognozowane zagrożenia godzące w bezpieczeństwo wymuszają prowadzenie intensywnych badań nad źródłami ich powstawania, skutecznymi formami i metodami ich

---

⁴³ Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/protegosafe>, „O aplikacji” (dostęp: 07.04.2021).

⁴⁴ K. Wicińska, *Media społecznościowe jako narzędzie rozwijające działania marketingowe przedsiębiorstw*, „Rynek-Społeczeństwo-Kultura”, 03(24)/2017, s. 115.

⁴⁵ M. Haenlein, A.M. Kaplan, (2010) Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media Business Horizons (2010) 53.

wykrywania, monitorowania, ograniczania oraz ewentualnego likwidowania skutków ich wystąpienia. Zagrożenia te wymuszają dodatkowo konieczność upowszechniania wiedzy o bezpieczeństwie”⁴⁶. Niewątpliwie dużą rolę w czasie pandemii odgrywają kanały informacyjne, dzięki którym społeczeństwo uzyskuje potrzebne i niezbędne informacje związane z pandemią COVID-19.

Ze względu na ograniczone ramy publikacji dokonano przeglądu kanałów komunikacyjnych jako źródeł informacji o zagrożeniach i obostrzeniach związanych z pandemią COVID-19. Od zawsze kanały komunikacyjne stanowiły pomost pomiędzy wydarzeniem, a społeczeństwem. Podczas II Wojny Światowej społeczeństwo czerpało informacje z radia, prasy, telegramów, od łączników czy też z tzw. podziemia. Gdy 11 września 2001 roku dwa samoloty w wyniku ataku terrorystycznego uderzyły w bliźniacze wieże *World Trade Center* cały świat z zapartym tchem śledził na ekranach telewizorów i słuchał w radio przebiegu zdarzeń. Podczas wydarzeń z 22 maja 2017 roku na terenie *Manchester Arena* w Manchesterze w Wielkiej Brytanii, gdzie doszło do ataku bombowego po koncercie amerykańskiej piosenkarki Ariany Grande, informacje o zdarzeniu były przekazywane wszystkimi możliwymi kanałami komunikacyjnymi, zaczynając od mediów, stron rządowych, a kończąc na mediach społecznościowych.

Jednak atak terrorystyczny czy też wybuch bomby są to zdarzenia, którymi świat żyje przez pewien czas, a informacje jakie społeczeństwo pobiera z kanałów informacyjnych są bardzo intensywne, nastawione na sensację i wywołanie skrajnych emocji. Pandemia COVID-19 o ile na początku wzbudzała nie małe zainteresowanie, ponieważ była to pierwsza pandemia we współczesnym świecie, która sparaliżowała życie ludzi równocześnie na całym globie, gdzie nagle przedsiębiorstwa przestawały funkcjonować lub ograniczyły swoją działalność, albo miały zakaz od Rządu na wykonywanie działalności. Rolą kanałów komunikacyjnych jest dotarcie do jak największej ilości społeczeństwa z informacją. Informacja, która ma zostać przekazana powinna być jasna, czytelna i spójna. W związku z tym, iż odbiorcą tych wiadomości jest całe społeczeństwo, czyli różne grupy docelowe to też z różnych kanałów korzystają przedstawiciele różnych grup.

Dla jednej grupy strony rządowe i instytucje sanitarne krajowe (GIS), jak i światowe (WHO) są źródłem rzetelnych i sprawdzonych informacji. Inni będą ich szukać w codziennych mediach, tj. w telewizji, radio, prasie czy w Internecie. W związku z tym, że wiele młodych ludzi czerpie wiadomości z mediów społecznościowych, takich jak Facebook, Twitter, Instagram, You Tube to właśnie te platformy będą dla nich źródłem detekcji. Jednak są pewne kanały informacyjne, które trafią do

---

⁴⁶ B. Wiśniewski, *Bezpieczeństwo w teorii i badaniach naukowych*, WSPol, Szczytno 2011, s. 5.

każdego bez względu na wiek, są to z pewnością kampanie informacyjne czy też powiadomienia w postaci wiadomości SMS z RCB. Ten ostatni kanał sprawdza się bardzo dobrze, ponieważ monitoruje sytuację pod kątem wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń na danym obszarze i w razie potrzeby uruchamia Alert biorąc pod uwagę lokalizację urządzenia i rodzaj zagrożenia.

BIBLIOGRAFIA

REFERENCES LIST

PIŚMIENICTWO LITERATURE

- Bolek J., Efektywne wykorzystywanie klasycznych i nowoczesnych narzędzi komunikacji wewnętrznej przez przedsiębiorstwo, Zarządzanie kapitałem intelektualnym w organizacji inteligentnej, (Red.) W. Harasim, Wyższa Szkoła Promocji, Warszawa 2012.
- Chlebowski M., *Media w czasie pandemii. O etycznych wyzwaniach dziennikarza czasów kryzysu*, „Dyskurs i Dialog” Toruń 2020.
- Czupryński A., Wiśniewski B., Zboina J., *Bezpieczeństwo. Teoria–Badania–Praktyka*, CNBOP -PIB, Józefów 2015.
- Gołaszewska-Kaczan U., *Zaangażowanie społeczne przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2009.
- Haenlein M., Kaplan A.M., *Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media*, „Business Horizons” (2010) 53.
- Kogut B., Lubiewski P., *Management and coordination of rescue activities*, Bulletin of Lviv State University of Life Safety, Nr 17, Lwów 2018.
- Konieczny J., *Bezpieczeństwo zdrowia publicznego w zagrożeniach epidemiologicznych*, Nowiny nauki o bezpieczeństwie, e-biuletyn Nr 1(1) 2020, Poznań 2020.
- Kulczycki R., *Bezpieczeństwo a nauka i dydaktyka [w:] Współczesne postrzeganie bezpieczeństwa*, (red.) K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, T. Wojtuszek, Bielsko-Biała 2007.
- Kuraszko I., *Nowa komunikacja społeczna wyzwaniem odpowiedzialnego biznesu*, Difin, Warszawa 2010.
- Lubiewski P., *Bezpieczeństwo państwa – reminiscencje*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona i Legnicy, Legnica 2020, nr 34(1)/2020.
- Lubiewski P., Drózdź A., *Zagrożenie – rozważania na gruncie teorii*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, Legnica 2020, nr 34(1)/2020.
- Lubiewski P., *The Evolving Protection of Borders of the Reborn Second Republic of Poland*, Internal Security, Nr 2018/1/2, Wyższa Szkoła Policji, Szczytno 2018.
- Tanaś V., Welskop W., *Mass media we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu, Łódź 2019.
- Socha R., *Działania Policji w zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi*, Warszawa 2020.

- Socha R., *Współczesne postrzeganie zagrożeń* [w:] J. Stawnicka, B. Wiśniewski, R. Socha, (red.), *Zarządzanie kryzysowe: teoria, praktyka, konteksty, badania*, Szczytno 2011.
- Socha R., *Bezpieczeństwo i zagrożenia – wzajemne relacje*, [w:] B. Kaczmarczyk, A. Wawrzusiszyn (red.), *Wybrane aspekty badań nad bezpieczeństwem*, Ełk 2014.
- Terroryzm: diagnoza, zadania administracji publicznej w przeciwdziałaniu zjawisku*, K. Jałoszyński, B. Wiśniewski (red. nauk.), Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2007.
- Wicińska K., *Media społecznościowe jako narzędzie rozwijające działania marketingowe przedsiębiorstw*, „Rynek-Społeczeństwo-Kultura”, 03(24)/2017.
- Wiśniewski B., *Bezpieczeństwo w teorii i badaniach naukowych*, WSPoL, Szczytno 2011.
- Wiśniewski B., Sander G.S., *Zagrożenie, kryzys i sytuacja kryzysowa – jako uwarunkowania życia współczesnego człowieka*, *Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza*, Nr 41, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy, Józefów 2016.
- Współczesne postrzeganie bezpieczeństwa*, K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, T. Wojtuszek (red. nauk.), Bielsko-Biała 2007.

ŹRÓDŁA

SOURCES

- Konstytucja Światowej Organizacji Zdrowia, Porozumienie zawarte przez Rządy reprezentowane na Międzynarodowej Konferencji Zdrowia i Protokół dotyczący Międzynarodowego Urzędu Higieny Publicznej, podpisane w Nowym Jorku dnia 22 lipca 1946 r. (Dz.U. 1948 nr 61 poz. 477).
- Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 t.j.).
- Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U.2021.0.178 t.j.).
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856, z 2021 r. poz. 159 t.j.).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, 2112, 2401, z 2021 r. poz. 159, 180, 255 t.j.).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (Dz.U. 2011 nr 86 poz. 471).
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1118).

NETOGRAFIA

NETOGRAPHY

- Główny Inspektorat Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/nowy-koronawirus-sars-cov-2--zalecenia>, „Nowy koronawirus SARS-Cov-2 – zalecenia” (dostęp: 06.04.2021).
- Główny Inspektorat Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/jak-skutecznie-dezynfekowac-rece>, „Jak skutecznie dezynfekować ręce” (dostęp: 06.04.2021).
- Główny Inspektorat Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-maseczke>, „Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć maseczkę” (dostęp: 06.04.2021).

Główny Inspektor Sanitarny, <https://www.gov.pl/web/gis/informacja-glownego-inspektora-sanitarnego-na-temat-aktualnych-danych-dotyczacych-dzialan-przeciwepidemicznych16>, „Informacja Głównego Inspektora Sanitarnego na temat aktualnych danych dotyczących działań przeciwepidemicznych” (dostęp: 06.04.2021).

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/premier/premier-eliminujemy-mozliwosci-pojawienia-sie-i-rozprzestrzeniania-koronawirusa-w-polsce>, „Premier: Eliminujemy możliwości pojawienia się i rozprzestrzeniania koronawirusa w Polsce” (dostęp: 06.04.2021).

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/koronawirus/od-27-marca-zmiany-w-zasadach-bezpieczenstwa>, „Od 27 marca zmiany w zasadach bezpieczeństwa – zamknięte przedszkola i salony fryzjerskie oraz nowe limity osób w sklepach i kościołach” (dostęp: 06.04.2021).

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/premier/chcemy-sie-szczepic-profesjonalna-i-szeroko-zakrojona-kampania-rzadu-przynosi-dobre-efekty>, „Chcemy się szczepić! Profesjonalna i szeroko zakrojona kampania rządu przynosi dobre efekty” (dostęp: 06.04.2021).

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/uw-kujawsko-pomorski/kampania-informacyjna-nfz>, „Kampania informacyjna NFZ” (dostęp: 06.04.2021).

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, <https://rcb.gov.pl/o-rcb/>, „O RCB” (dostęp: 06.04.2021).

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, <https://rcb.gov.pl/alertrcb/>, „#ALERTRCB” (dostęp: 06.04.2021).

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/nck/szczepimysie-kampania-informacyjna-ministerstwa-zdrowia>, „#SzczepimySię kampania informacyjna Ministerstwa Zdrowia” (dostęp: 07.04.2021).

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/protegosafe>, „O aplikacji” (dostęp: 07.04.2021).

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, <https://rcb.gov.pl/alert-rcb-zaostrzone-zasady-bezpieczenstwa-w-calym-kraju/>, „ALERT RCB – zaostrome zasady bezpieczeństwa w całym kraju” (dostęp: 06.04.2021).

Światowa Organizacja Zdrowia, <https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/a-guide-to-who-s-guidance>, „Przewodnik po wytycznych WHO dotyczących COVID-19” (dostęp: 06.04.2021).

Światowa Organizacja Zdrowia, <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>, „Choroba koronawirusa (COVID-19)” (dostęp: 06.04.2021).

Światowa Organizacja Zdrowia, <https://www.who.int/about/who-we-are>, „Kim jesteśmy” (dostęp: 06.04.2021).

Copyright (c) 2021 Izabela LIGENZA

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International License.